

«SEMPRE QUE EM VAN PREGUNTAR SI VOLIA SEGUIR DE CONSELLER VAIG DIR QUE SÍ»

Joaquim Ferrer, a mig camí

Amb els canvis en el govern del Principat, Joaquim Ferrer ha deixat el càrrec de conseller de Cultura. A partir d'ara té una nova tasca com a diputat al Parlament de Catalunya i com a senador elegit per la cambra legislativa catalana.

Xavier Duran

—**Q**uin seria el balanç dels seus dos anys i mig com a conseller de Cultura?

—En aquests dos anys i mig el Departament de Cultura ha tingut quatre objectius. El primer, el desplegament cultural, la democratització aplicada al camp de la cultura. El segon, reforçar el diàleg amb les altres cultures de l'estat. El tercer, estimular els joves creadors. I el quart, la projecció exterior de la nostra cultura. El balanç es fa difícil de fer, perquè dos anys i mig pot semblar molt de temps, però és també molt poc. Els historiadors que el dia de demà analitzin aquest període sabran fer el balanç millor que jo el faria ara.

—¿Ha estat cessat o hi ha hagut un acord mutu?

—Sempre sóc partidari de dir allò que realment passa, no allò que convé dir. Procuo ser transparent. Sempre que em van preguntar si m'interessava continuar vaig dir que sí, perquè dos anys i mig només és una part d'una legislatura. Jo deia això i el president de la Generalitat va creure una altra cosa. I està en el seu perfectíssim dret de triar l'equip que ell cregui en cada moment.

—¿El càrrec de senador elegit pel Parlament de Catalunya pot ser una compensació?

—Jo sóc dels que creuen que fer política, com fer qualsevol altra activitat, però d'una manera especial fer política, és un servei al país.

En aquest sentit, l'etapa que ara he començat, no la veig com una compensació, sinó com una continuïtat en la meua vocació, que és servir a la comunitat.

—Vostè ha dit que dos anys i mig és poc temps. ¿El seu projecte queda tallat o el nou conseller pot continuar-lo?

—En les seves primeres declaracions el conseller Guitart ha dit que feia seus uns objectius similars. Ara, a tres mesos del nou govern, l'únic punt de referència és el que ha dit: que hi hauria continuïtat.

—*L'oposició ha insistit molt en el Pacte Cultural. ¿El creu necessari?*

—El Pacte Cultural pretén diàleg i col·laboració. Això darrer, dins del possible, perquè Catalunya té un marc democràtic, que s'estructura en partits polítics. I aquests representen projectes distints. Quan el poble de Catalunya dóna la majoria a CiU és perquè vol que governi CiU, però també està en el nostre tarannà que hi hagi diàleg. Sempre n'hi ha hagut i en la meua etapa ha estat continuat i intens. No crec que cap entitat a Catalunya hagi trobat tancades les portes de la Conselleria.

—*En el recent cas Thyssen les culpes anaven d'una institució a l'altra. Això no és una mostra de diàleg.*

—Crec que aquest cas és clar. L'Ajuntament de Barcelona va entrar en negociacions amb aquest senyor perquè deposités part de la seva col·lecció al Monestir de Pedralbes. Però, tal com li consta a l'alcalde de Barcelona, això s'ha de fer amb compte, perquè no podem vestir un sant per despullar-ne un altre. El Monestir de Pedralbes és un gran monument del nostre patrimoni nacional. L'ajuntament va presentar un projecte molt estudiat, la Comissió del Patrimoni hi va fer unes esmenes i naturalment ara es torna a fer un projecte tenint-les en compte.

—*¿I la intervenció de l'alcalde recomanant a la baronessa que fes aquelles declaracions?*

—A mi em sembla poc adequat per a un alcalde de la capital catalana.

—*Quant a la projecció exterior, el Ministeri de Cultura segueix donant una visió d'uniformitat...*

—He de dir que en unes declaracions que ha fet el senyor Semprún hi he notat una diferència respecte al senyor Solana. Així com a aquest darrer no hi va haver manera de fer-li entendre que Espanya no és una cultura ni ho ha estat mai, sinó que ara i fa quinze segles hi ha hagut diverses cultures, el ministre Semprún en una entrevista a *La Vanguardia* no va tenir problema a reconèixer que hi ha diverses cultures.

Per tant, és lògic que quan el ministeri faci manifestacions a l'exterior de l'estat espanyol reflecteixi aquesta pluralitat.

—*¿El fet que el ministre sigui un intel·lectual pot variar alguna cosa?*

—L'únic que es pot dir és que el senyor Semprún coneix la realitat de Catalunya, així com deu conèixer la realitat d'Euskadi o de Galícia. Ara li toca donar aquest enfocament de respecte a la diversitat. Hi ha hagut una resposta no massa favorable a la desaparició del ministeri. Encara que ell sigui ara ministre de Cultura ha de veure que aquesta és una estructura innecessària i que és un desafiament històric que les cultures de l'estat puguin créixer lliurement. És la seva responsabilitat formar un organisme que afavoreixi el diàleg entre aquestes cultures, però res més.

—*Quant a la col·laboració entre els governs dels Països Catalans, hi ha postures diferents.*

—El llibre que he acabat ara es diu *A mig camí*. El conjunt dels Països Catalans ha fet un pas endavant, però som a mig camí. Un dels pròxims objectius ha de ser aconseguir un pacte d'identitat cultural entre tots els territoris de parla catalana, incloent-hi Aragó, per la Franja de Ponent, el Consell dels Pirineus Orientals i Andorra, si vol participar-hi. Es tracta de presentar la cultura en llengua catalana al conjunt d'Europa, sense vanitats, però amb les coses com més clares millor. Tots compartim aquesta cultura, cadascú amb la seva especificitat.

—*¿Quina opinió li mereix que alguna gent pensi que la UCE no s'hauria de fer a Prada perquè, segons ells, allò no és Catalunya?*

—Això és un simple problema de llana al clatell. Prada és tan catalana com Barcelona, Capellades, Manacor o Sueca. I és així des de fa deu segles. El bressol de Catalunya va ser allà. Crec que té molt de sentit situar la UCE a Prada. Primer es va fer per necessitat, sota la dictadura franquista, però ara és una felicitat coincidència, perquè con-

«Al cap d'un temps ja es veurà si es poden establir col·laboracions entre TVV i TV3. De moment es natural que TVV hi vulga competir».

tribueix a reanimar el retrobament de la Catalunya del Nord.

—*¿L'Acta Única Europea pot donar impuls a aquest retrobament?*

—Crec que la Catalunya del Nord està en un procés molt interessant, tot i que és un territori petit, amb 350.000 habitants, molts dels quals són turistes que hi viuen. Està retrobant la seva identitat a través de l'economia, perquè veu que la seva àrea econòmica natural és la dels Països Catalans. Darrere d'això redescobreixen que la cultura catalana ens dona identitat, sentit i contingut per tractar amb qui sigui. Feia molts anys que la Catalunya del Nord no vivia un procés tan ben enfocat com ara.

—*Hi ha qüestions de lògica per a ajuntar esforços. ¿No seria absurd que la Televisió Valenciana es gastés diners en sèries que es poden emetre o produir conjuntament amb TV3?*

—Sí, però de tota manera s'ha de tenir present que en una primera etapa tothom vol disposar d'un instrument propi. La TVV tindrà l'ambició de competir amb TV3, cosa que em sembla molt lògica i humana. Al cap d'un temps ja es veurà que en algunes ocasions s'hi poden establir col·laboracions.

—*Alguns sectors critiquen els mitjans de què disposa Josep M. Flotats, comparats amb els problemes del teatre en general.*

—El Departament de Cultura ha tingut una opció clara, que és potenciar les obres de Flotats, perquè és un gran motor del teatre a Catalunya. El teatre, al Principat i a Barcelona, com a possibilitat social de formació i esplai, pràcticament havia desaparegut. I en aquesta recuperació del teatre participa molta gent, però crec que tothom reconeix que Josep Maria Flotats és un gran motor d'aquesta recuperació. Hi ha d'altres motors i des del Departament de Cultura s'ha procurat que hi hagués una atenció específica a totes les companyies, així com l'actualització i restauració de teatres.

—*¿La modernitat s'oposa a la recuperació del passat cultural?*

—Hi pot haver gent que cregui que és contraposat. Jo no ho crec. La modernitat és una actitud de mirar endavant. Però lògicament em sembla que es mira endavant carregats amb les coses que hem creat al llarg dels segles. Per molt que mirem endavant no podem mai oblidar Ausiàs Marc, Ramon Llull o Narcís Oller. Les idees segueixen un procés dialèctic. Hi ha una dialèctica molt pobra si no es tenen en compte els antecedents. □